

Slovenský národný archív,
špecializované pracovisko
Slovenský banský archív
a
Slovenské banské múzeum

Vás pozývajú
na medzinárodnú konferenciu

PRVÉ PARNÉ STROJE V STREDOEURÓPSKOM BANÍCTVE

7. - 8. október 2022

v Banskej Štiavnici

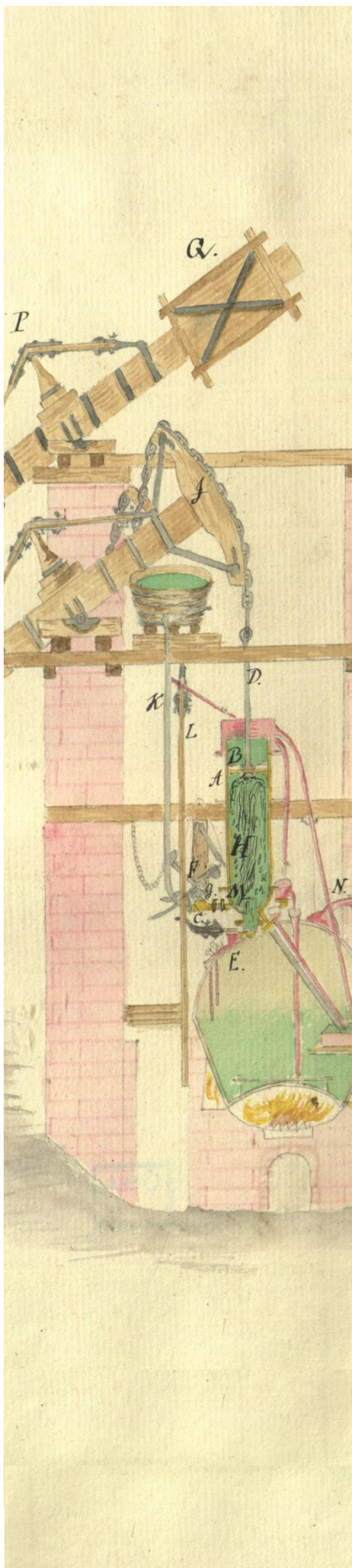
tretí cirkulár

www.muzeumbs.sk

www.minv.sk/?sba

Slovenské
banské
múzeum

Milé kolegyně a milí kolegovia,

teší nás váš záujem zúčastniť sa na našej konferencii, organizovanej pri príležitosti 300. výročia postavenia prvého atmosférického parného stroja v stredoeurópskom baníctve, zameranej na najnovšie archeologické, historické a technologické výskumy k téme prvých parných strojov.

Konferencia sa bude konať v historickom centre mesta Banská Štiavnica v atraktívnom prostredí Starého zámku (Starozámocká ulica 11).

V mieste konania konferencie budú vystavené **postery** s tematikou parných strojov.

Paralelne s konferenciou bude v Slovenskom banskom múzeu prebiehať tiež **výstava** „Stroj, ktorý zmenil svet: Príbeh ‚ohňového‘ stroja Isaaca Pottera“.

Rokovacím jazykom konferencie bude **anglický jazyk**.

Zodpovedný za organizáciu konferencie

Mgr. Peter Konečný, PhD. - peter.konecny2@minv.sk, +421 948 342 632

Odborní partneri

Althandel, o. z.

International Early Engines Conference

Mesto Nová Baňa

Mincovňa Kremnica

Národná banka Slovenskej republiky

Newcomen Society

Slovenská historická spoločnosť pri Slovenskej akadémii vied

Termín odovzdania prezentovaných príspevkov do zborníka **1. 1. 2023**

na nasledovnú adresu: peter.konecny2@minv.sk

Predbežný program konferencie

7. október, piatok

8:30-9:00 registrácia (Slovenské banské múzeum, Starý zámok)

9:00-9:40 otvorenie konferencie, predstavenie sponzorov

9:40-10:25 úvodná prednáška

David Perret: Preživší — príbehy zachovaných strojov

10:40-12:00 1. blok: „Hospodársky a administratívny kontext raných atmosférických parných strojov“

Miroslav Lacko: Baníctvo a fiškálno-militárny štát: Produkcia kovov v Habsburskej monarchii pre globálne trhy v 18. stor.

Marek Uškrt — Peter Konečný — Milan Palou: Lekári, vojaci, diplomati a podnikatelia: Špekulatívne investície v jednej zlatej bani raného novoveku (Althandel, Nová Baňa, 1723-1730)

12:00-12:30 prezentácia pamätnej 2€ mince (Národná banka Slovenskej republiky a Mincovňa Kremnica)

12:30-13:30 obed

13:30-15:30 2. blok: „Prví stavitelia strojov vo Veľkej Británii a Uhorsku“

Steve Grudgings: Thomas Newcomen — jeho osobnosť a jeho stroje

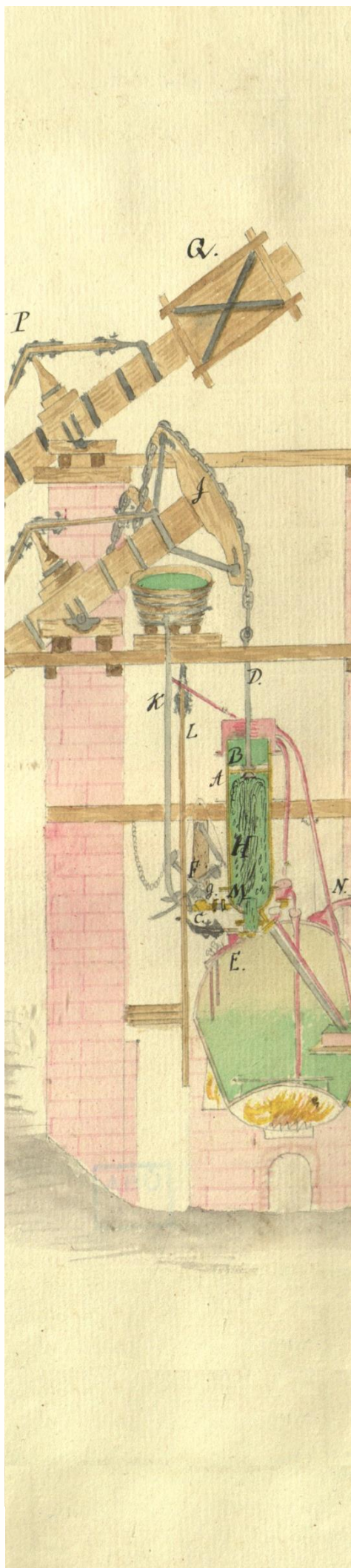
James Greener: Kto bol Isaac Potter?

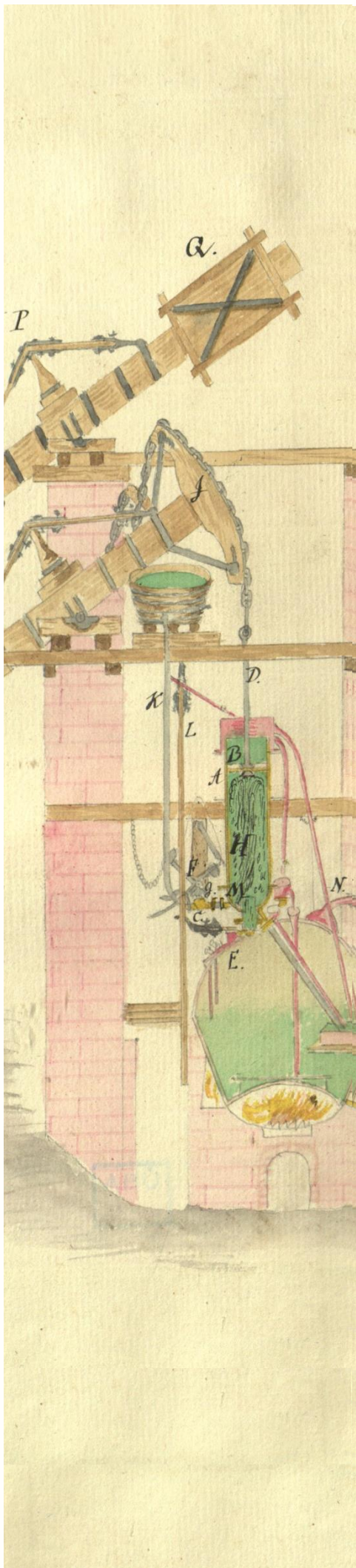
Peter Konečný: Ako vybudovať atmosférický parný stroj mimo Veľkej Británie: Stroje na šachte Althandel v Novej Bani a na šachtách Jozef a Magdaléna v Štiavnických Baniach

15:45-17:10 3. blok: „Archeologické výskumy strojovní“

Matej Styk: Archeologický výskum strojovne na šachte Althandel v Novej Bani

David Hardwick: Strojovne parných strojov v Európe 18. storočia: Komparatívny stavebno-historický vývoj

17:30-18:15 komentovaná prehliadka výstavy „Stroj, ktorý zmenil svet: Príbeh ‚ohňového‘ stroja Isaaca Pottera“

18:30 večera pre aktívnych účastníkov konferencie v reštaurácii Monarchia (nie je zahrnutá v poplatku za občerstvenie)

8. október, sobota

8:30-9:50 4. blok: „Výstavba a vyobrazenia strojov a strojovní“

Peter Konečný — David Hardwick: Manipulácia s technológiou a zachovanie: Posledná strojovňa atmosférického parného stroja v Uhorsku (Štiavnické Bane, ťachta Königsegg, 1758)

Barbara Hodásová: Vyobrazenia atmosférických parných strojov v umení a remesle

10:10-12:20 5. blok: „Prístupy k hodnoteniu a zlepšovaniu výkonnosti prvých parných strojov“

Gerald Muller — Branislav Mereš: Termodynamické zhodnotenie Newcomenovho stroja a jeho uplatnenie pre novobanský stroj z roku 1722

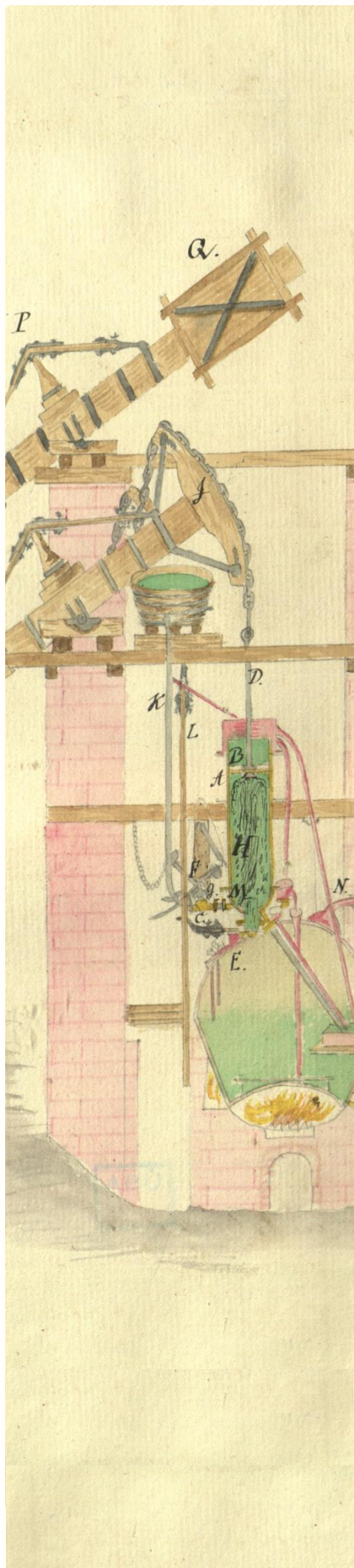
Alice Reininger: „... videl som stroj pána Kempelina počas prevádzky...“: Wolfgang von Kempelen a James Watt

Jan van de Veen: Vývoj parných strojov v Holandsku (1750-1850)

12:20-12:35 záverečná diskusia, podakovanie a oboznámenie sa s programom exkurzie

13:35-14:35 obedová prestávka

14:35-17:00 exkurzia k strojovni parného stroja na ťachte Althandel v Novej Bani (archeologické nálezisko strojovne Isaaca Pottera)

Exkurzia

O 14:30 presun účastníkov exkurzie na miesto archeologického výskumu na šachte Althandel v Novej Bani, kde bude prebiehať komentovaná prehliadka s archeológom Mgr. Matejom Stykom, PhD. a Mgr. Petrom Konečným, PhD., členom OZ Althandel.

Cenník

60,00 € - účasť na konferencii a exkurzii, občerstvenie a výstup z podujatia v podobe zborníka

20,00 € - študenti a dôchodcovia - účasť na konferencii a občerstvenie

20,00 € - samostatný poplatok za exkurziu

Spôsob platby

prevodom na účet alebo v hotovosti na mieste pri registrácii

IBAN: SK74 0900 0000 0051 9074 3181

SWIFT: GIBASKBX

PayPal: info@althandel.sk

V prípade opatrení súvisiacich s epidemiologickou situáciou, ktoré by znemožnili prezenčnú formu konferencie, budeme nútení viesť ju online, o čom budete bezprostredne informovaní.

Dopravu na miesto konania konferencie a ubytovanie si zabezpečuje každý účastník individuálne.

Organizačný výbor

Za Slovenský banský archív:

Mgr. Peter Konečný, PhD. - odborný garant konferencie, editor zborníka konferencie, hlavný kurátor výstavy, peter.konecny2@minv.sk

Mgr. art. Michala Oravcová - hlavná organizačná garantka konferencie, michala.oravcova@minv.sk

Mgr. Katarína Olajcová - členka organizačného výboru konferencie, editor, katarina.olajcova@minv.sk

Za Slovenské banské múzeum:

Mgr. Helena Galková - členka organizačného výboru konferencie, galkova.helena@muzeumbs.sk

www.muzeumbs.sk

www.minv.sk/?sba

Slovenské
banské
múzeum

